

ikke angaar en Ordning, der medfører overdrevne Omkostninger, meget let bliver gennemførte i Rigsdagen. Jeg skal i saa Henseende minde om, at alle de Love af denne Art, som jeg i min Ministertid har haft med at gøre, er dem, der er gaaet lettest igennem Rigsdagen, næsten uden Bemærkninger og uden Forandringer. Jeg skal minde om den Lov, hvorved det blev bestemt, at der i Landsoverretten skal dømmes af 3 Dommere, medens der tidligere var 5; det har tidligere været et stort Stridsspørgsmaal oppe i Landstinget, men det gik igennem uden Vanskelighed. Endvidere skal jeg minde om Loven om Forandringer i Forholdene ved Sø- og Handelsretten, den gik paa samme Maade let igennem; ligeledes Loven om Statspolitiet, den gik ogsaa let igennem, navnlig i dette Ting, jeg tror, alle Medlemmer i dette Ting stemte for den. Endvidere skal jeg minde om Loven om Ændring i Reglerne for Indstævning for Højesteret, den er ogsaa gaaet igennem det høje Ting uden nogen som helst Forandring. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) sagde ogsaa, at det, han gerne vilde have forandret her — jeg vil hellere sige tilføjet — nemlig Anklageprincippet, gjorde han Forsøg paa at faa gennemført i Samlingen 1908—09, men det mislykkedes. Tror det ærede Medlem ikke, at det er rettest at gøre, som jeg nu har gjort, nemlig først at se at faa dette Lovforslag om Gennemførelse af Retsplejeloven vedtaget, saa kan vi hjælpes til at komme videre til Indførelsen af Anklageprincippet. Jeg skal tilføje, at ogsaa Højres Jurister sikkert intet vil have imod det. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Jessen) talte noget om de unge og de gamle Jurister i Landstinget. Jeg vil sige, at der er heldigvis een gammel Jurist i Landstinget, og jeg vil haabe, at han maa blive der længe, som er meget interesseret paa dette Punkt og har været til uhyre Hjælp med Hensyn til Gennemførelsen af Retsplejeloven, og han vil, ligesom vi, gerne videre. Om de yngre Jurister i Landstinget af Højrepartiet er af samme Anskuelse, ved jeg derimod ikke.

De enkelte Bemærkninger, der er fremsatte om Lovforslagene, skal jeg lade ligge, dem kan vi tale om i Udvalget.

Jeg skal saa vende mig til det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger). Jeg ved nok, at det ærede Medlem ikke tillægger min juridiske Mening megen Betydning, det er ikke no-

get nyt, derfor maa jeg i dette Tilfælde ty til en Autoritet, som jeg tror, det ærede Medlem vil tillægge nogen Betydning, det er Højres Ordfører i Landstinget. Jeg skal fra Forhandlingerne den 8. April 1910 om Lovforslaget om Politiet udenfor København citere Slutningsudtalelserne som Højres Ordfører, det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Goos), kom med. Han udtalte: „Med Hensyn til det personlige Spørgsmaal til mig vil jeg blot bemærke, at for Strafferetsplejens Vedkommende finder jeg den vedtagne Ordning fuldt ud fyldestgørende, netop fordi den blev ændret i konservativ Retning. Og med Hensyn til den borgerlige Retspleje staar jeg heller ikke paa noget Resignationsstandpunkt, men mener, at hvad man yderligere maatte ønske, kan man faa senere uden at lave meget om paa den vedtagne Retsplejelov, nemlig med Hensyn til Vidnernes umiddelbare Førelse; det kan man faa med den allerstørste Lethed, naar det skal være. Derfor kan jeg i den Henseende tage mig Resignationen ganske let. Det var for øvrigt dette Punkt alene, som afdøde Nellemann havde noget imod, men det havde allerede den sidste Proceskommission forandret“. Jeg skal citere endnu en Udtalelse, navnlig foranlediget ved en Bemærkning af det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen). Denne Udtalelse findes i Landstingstidende for Samlingen 1909—10, Sp. 1450 og blev fremsat under Forhandlingerne den 12. April 1910; den lyder saaledes: „Ja, Forhandlingen synes at have forvildet sig noget udenfor det foreliggende Emne — jeg skal naturligvis ikke føre den videre. Jeg vil kun i al Almindelighed sige, at jeg haaber, at der aldrig vil findes et Flertal i noget af Rigsdagens Ting, som skulde ville udstede Danmark det Fattigmandsvidnesbyrd, at det ikke var i Stand til i det lange Løb at afholde saadanne Udgifter, som ere nødvendige for vort Lands Hævdelse som selvstændig Kulturstat; og til en selvstændig Kulturstat hører utvivlsomt en kultiveret Retspleje“. Jeg er ganske enig med Højres Ordfører i Landstinget.

Det ærede Medlem (Ellinger) spurgte mig, hvorfør jeg ikke var fremkommet med noget Forslag om Forøgelse af Underretsdømmernes Antal eller deres Lønninger. Jeg vil dertil bemærke, at de Lovforslag, der her er fremsatte, er fremsatte til Opfyldelse af Retsplejelovens § 998, men i § 998 omhandles dette Spørgsmaal slet ikke. Hvad i øvrigt Underdømmernes Lønninger